

W związku z jakiego rodzaju czynem zabronionym mogę otrzymać kompensatę?

Republika Czeska przyznaje kompensaty ofiarom przestępstw, które poniosły uszczerbek na zdrowiu, oraz pozostałym przy życiu bliskim ofiar, które zmarły wskutek przestępstwa. Ponadto kompensata przysługuje ofiarom przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, które naruszają godność ludzką, oraz dzieciom będącym ofiarami znęcania się.

W związku z jakiego rodzaju uszczerbkiem na zdrowiu mogę otrzymać kompensatę?

Celem kompensaty jest wyeliminowanie negatywnych skutków społecznych przestępstwa. Nie zastępuje ona spoczywającego na sprawcy obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej ofierze.

Osoby pozostałe przy życiu otrzymują kompensatę w formie płatności ryczałtowej; ofiary, które poniosły uszczerbek na zdrowiu, również mogą ubiegać się o kompensatę w formie płatności ryczałtowej (kwota takiej kompensaty zależy od stopnia poniesionego uszczerbku) albo o zwrot kosztów leczenia lub kompensatę z tytułu utraconych zarobków. Ofiary przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, które naruszają godność ludzką, oraz dzieci będące ofiarami znęcania się mogą ubiegać się o zwrot kosztów terapii mającej na celu złagodzenie doznanej krzywdy.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli jestem krewnym lub osobą pozostającą na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego zmarłej w następstwie jego popełnienia? Kto z krewnych lub jakie osoby pozostające na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego mogą otrzymać kompensatę?

Tak, do otrzymania kompensaty uprawnieni są następujący pozostali przy życiu bliscy ofiary, która zmarła wskutek przestępstwa: rodzic zmarłego, jego małżonek lub małżonka, zarejestrowany partner, dziecko, brat lub siostra, jeżeli zamieszkiwali ze zmarłym we wspólnym gospodarstwie domowym w chwili jego śmierci lub jeżeli zmarły żył lub był zobowiązany do łożenia na ich utrzymanie.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli jestem krewnym lub osobą pozostającą na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego, która pozostała przy życiu? Kto z krewnych lub jakie osoby pozostające na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego mogą otrzymać kompensatę w tym przypadku?

Takie osoby nie mają prawa do otrzymania kompensaty.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli nie jestem obywatelem państwa członkowskiego UE?

Kompensata przysługuje osobom, które mają stałe miejsce zamieszkania lub legalnie przebywają w innym państwie członkowskim UE i padły ofiarą przestępstwa popełnionego na terytorium Republiki Czeskiej lub które legalnie przebywają w Republice Czeskiej przez okres ponad 90 dni i padły ofiarą przestępstwa popełnionego na terytorium Republiki Czeskiej, które złożyły wniosek o ochronę międzynarodową w Republice Czeskiej lub którym udzielono azylu lub ochrony uzupełniającej, bądź - w stosownych przypadkach - osobom spełniającym warunki określone w umowie międzynarodowej.

Czy mogę dochodzić kompensaty od państwa, jeżeli w nim mieszkam lub z niego pochodzę (jest to państwo mojego zamieszkania lub obywatelstwa), nawet jeżeli czyn zabroniony został popełniony w innym państwie członkowskim UE? Czy mogę tak uczynić zamiast dochodzić kompensaty w państwie, w którym doszło do popełnienia czynu zabronionego? Jeżeli tak, na jakich warunkach?

Obywatele Republiki Czeskiej mają prawo do otrzymania kompensaty od Republiki Czeskiej niezależnie od tego, w jakim państwie popełniono przestępstwo na ich szkodę.

Czy aby móc dochodzić kompensaty, muszę zawiadomić policję o popełnieniu przestępstwa?

Tak, jest to konieczne.

Czy muszę czekać na zakończenie dochodzenia policyjnego lub postępowania karnego, zanim wystąpię o kompensatę?

Nie trzeba czekać na zakończenie postępowania przygotowawczego; kompensata może zostać przyznana, jeżeli z ustaleń dokonanych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez organy ścigania bezsprzecznie wynika, że popełniony czyn nosi znamiona przestępstwa i że spełnione zostały ustawowe przesłanki otrzymania kompensaty.

Czy muszę dochodzić najpierw odszkodowania od sprawcy - jeżeli został zidentyfikowany?

Jeżeli ofiara nie dochodzi odszkodowania od sprawcy, kompensata może być niższa lub może w ogóle nie zostać przyznana.

Jeżeli sprawca nie został zidentyfikowany lub skazany, czy jestem nadal uprawniony do otrzymania kompensaty? Jeżeli tak, jakie dowody powinienem przedstawić na potwierdzenie mojego roszczenia?

W tym kontekście należy dokonać rozróżnienia między sytuacją, w której sprawca jest nieznan, a sytuacją, w której oskarżonego uniewinniono, nawet jeżeli fakt popełnienia przestępstwa nie ulega wątpliwości (tzn. przestępstwo zostało popełnione, ale być może przez innego sprawcę). W takim przypadku ofierze przysługuje prawo do kompensaty. Jeżeli jednak domniemanego sprawcę uniewinniono, ponieważ czyn będący przedmiotem postępowania nie nosi znamion przestępstwa, prawo do kompensaty nie przysługuje. Wniosek o przyznanie kompensaty rozpatruje się przede wszystkim w oparciu o materiał zgromadzony przez organy ścigania; zadaniem ofiary jest wykazanie stopnia poniesionego uszczerbku i - w stosownych przypadkach - wartości wszelkich szkód, które mogą zostać wzięte pod uwagę (koszty leczenia i utracone zarobki).

Czy istnieje termin do wniesienia wniosku o kompensatę?

Wniosek należy złożyć w terminie dwóch lat od momentu powzięcia wiadomości o szkodzie, lecz nie później niż w terminie 5 lat od dnia popełnienia przestępstwa. Po upływie któregokolwiek z tych terminów ofiara traci prawo do kompensaty.

Jakie straty i wydatki zostaną pokryte przez kompensatę?

a) W przypadku ofiar przestępstw:

- szkoda majątkowa (szkoda niedotycząca kondycji psychicznej):

koszty związane z leczeniem poniesionych obrażeń (leczenie - ambulatoryjne i szpitalne, rekonwalescencja) - TAK;
dodatkowe potrzeby lub koszty wynikające z uszczerbku na zdrowiu (tj. opieka i pomoc, tymczasowe i stałe leczenie, długotrwała fizjoterapia, dostosowanie miejsca zamieszkania, specjalne wyposażenie itp.);

w przypadku kosztów związanych bezpośrednio z poprawą stanu zdrowia - tak (specjalne wyposażenie, opieka medyczna lub rehabilitacja);
trwały uszczerbek na zdrowiu (np. kalectwo i inna trwała niepełnosprawność):

utrata zarobków w trakcie leczenia oraz po jego zakończeniu (w tym utracone zarobki i utrata zdolności do pracy zarobkowej lub obniżenie standardu życia itp.) - TAK;

utracone możliwości - NIE;

koszty postępowania sądowego związanego ze zdarzeniem, które spowodowało szkodę, takie jak koszty usług prawnych, koszty sądowe - NIE;
kompensata z tytułu skradzionego lub zniszczonego mienia osobistego - NIE;
inne - NIE;

- szkoda niemajątkowa (krzywda):

ból i cierpienie ofiary - NIE.

b) W przypadku osób uprawnionych lub krewnych ofiary:

- szkoda majątkowa (szkoda niedotycząca kondycji psychicznej):

koszty pogrzebu - NIE;

koszty leczenia (np. terapia dla członka rodziny, leczenie ambulatoryjne i szpitalne, rehabilitacja) - NIE;

utrata środków utrzymania lub utracone możliwości - NIE;

- szkoda niemajątkowa (krzywda):

ból i cierpienie członków rodziny lub osób uprawnionych / kompensata dla osób pozostających przy życiu po śmierci ofiary - NIE.

Czy kompensata zostanie wypłacona jednorazowo czy będzie wypłacana w miesięcznych ratach?

Kompensata jest wypłacana w formie jednorazowej płatności.

W jaki sposób moje zachowanie w związku z czynem zabronionym, moja karalność lub brak mojej współpracy w toku postępowania o kompensatę wpływają na otrzymanie kompensaty lub jej wysokość?

Upřednia karalność wnioskodawcy nie wpływa na przysługujące mu prawo do otrzymania kompensaty; jeżeli jednak wnioskodawca nie współpracuje z organami ścigania w postępowaniu w sprawie przestępstwa, nie może otrzymać kompensaty. Kompensata nie przysługuje również wówczas, gdy wnioskodawca uczestniczył w popełnieniu przestępstwa w charakterze współsprawcy.

Jeżeli wnioskodawca nie wykaże wystarczającej chęci współpracy w postępowaniu dotyczącym kompensaty, może ono zostać umorzone lub wniosek o przyznanie kompensaty może zostać odrzucony.

W jaki sposób moja sytuacja finansowa może wpłynąć na szansę otrzymania przeze mnie kompensaty lub na wysokość kwoty?

Kompensata nie przysługuje wyłącznie wówczas, gdy nie ulega wątpliwości, że sytuacja społeczna wnioskodawcy nie pogorszyła się wskutek przestępstwa.

Czy istnieją jeszcze inne kryteria, które mogłyby wpłynąć na szansę otrzymania przeze mnie kompensaty lub na wysokość kwoty?

Jeżeli wnioskodawca w jakikolwiek sposób przyczynił się do powstania szkody, kwota kompensaty może zostać obniżona lub kompensata może w ogóle nie zostać przyznana.

W jaki sposób oblicza się kwotę kompensaty?

Ofiary, które poniosły lekki uszczerbek na zdrowiu, mogą wnieść o kompensatę w formie zryczałtowanej w wysokości 10 000 CZK.

Ofiary, które poniosły ciężki uszczerbek na zdrowiu, mogą wnieść o kompensatę w formie zryczałtowanej w wysokości 50 000 CZK.

Zamiast kompensaty w formie zryczałtowanej ofiary, które poniosły uszczerbek na zdrowiu, mogą złożyć wniosek o kompensatę w wysokości udowodnionych kosztów leczenia lub utraconych zarobków, maksymalnie do kwoty 200 000 CZK.

Osoby pozostałe przy życiu mają prawo do kompensaty w formie zryczałtowanej w wysokości 200 000 CZK, z wyjątkiem rodzeństwa, które ma prawo do kompensaty w wysokości 175 000 CZK.

Czy istnieje kwota minimalna/maksymalna kompensaty?

Ofiara przestępstwa, która poniosła uszczerbek na zdrowiu, lub osoba pozostała przy życiu może otrzymać kompensatę w wysokości do 200 000 CZK; ponadto w przypadku śmierci całkowita kompensata przyznana wszystkim osobom pozostałym przy życiu nie może przekroczyć kwoty 600 000 CZK, a jeżeli osób pozostałych przy życiu jest więcej, przyznana kompensata powinna zostać proporcjonalnie obniżona, tak aby nie przekraczała maksymalnej kwoty kompensaty.

Czy oczekuje się ode mnie podania we wniosku o kompensatę określonej kwoty? Jeżeli tak, czy dostanę instrukcje dotyczące sposobu jej obliczenia lub innych kwestii?

Tak.

Czy kompensata wypłacana przez właściwy organ zostanie pomniejszona o odszkodowanie, które otrzymam z tytułu poniesienia szkody z innych źródeł (od pracodawcy lub z prywatnego systemu ubezpieczeń)?

Tylko jeżeli ubezpieczenie obejmuje zobowiązanie sprawcy do naprawienia wyrządzonej szkody, co w praktyce zgodnie z czeskim prawem jest możliwe w odniesieniu do wypadków drogowych i wypadków przy pracy.

Czy mogę otrzymać zaliczkę na poczet kompensaty? Jeżeli tak, na jakich warunkach?

Nie wypłaca się zaliczek na poczet kompensaty.

Czy po wydaniu przez organ rozstrzygnięcia w sprawie kompensaty mogę otrzymać kompensatę uzupełniającą lub dodatkową (ze względu na zmianę okoliczności lub pogorszenie stanu zdrowia itp.)?

Tak, do maksymalnej dopuszczalnej kwoty kompensaty.

Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku o kompensatę?

pełnomocnictwo, dowód potwierdzający więzi rodzinne z ofiarą;

akt zgonu ofiary;

kopię protokołu policyjnego;

odpis orzeczenia sądu;

dokumentację medyczną;

rachunki wystawione przez szpital lub rachunki potwierdzające powiązane wydatki;

rachunki potwierdzające poniesione koszty leczenia;

dokumenty potwierdzające dochód.

Czy istnieją opłaty administracyjne lub inne należności, które należy uiścić w chwili wniesienia wniosku oraz w trakcie jego rozpatrywania?

Nie.

Jaki organ rozstrzyga w sprawie wniosków o kompensatę (w sprawach krajowych)?

Ministerstwo Sprawiedliwości.

Na jaki adres należy wysłać wniosek (w sprawach krajowych)?

Ministerstwo Sprawiedliwości.

Czy muszę być obecny w trakcie postępowania lub kiedy mój wniosek jest rozpatrywany?

Nie.

Jak długo będę musiał czekać (w przybliżeniu) na decyzję dotyczącą kompensaty?

Wniosek powinien zostać rozpatrzony w ciągu 3 miesięcy.

Jeżeli nie jestem zadowolony z decyzji organu, w jaki sposób mogę ją zaskarżyć?

Wnosząc skargę do sądu administracyjnego.

Gdzie mogę pobrać niezbędne formularze i uzyskać pozostałe informacje dotyczące wnoszenia wniosku o kompensatę?

Można je pobrać ze strony internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości lub uzyskać od organizacji pozarządowych działających na rzecz ofiar przestępstw oraz od Służb Probacyjnych i Mediacyjnych.

Czy istnieje specjalny numer telefonu, pod który mógłbym zadzwonić, lub strona internetowa, z którą mógłbym się zapoznać?

Nie.

Czy w trakcie sporządzania wniosku o kompensatę mogę otrzymać pomoc prawną (pomoc ze strony prawnika)?

Tak, ale na własny koszt.

Czy istnieją organizacje wspierające ofiary czynów zabronionych, które mogłyby mi pomóc w dochodzeniu kompensaty?

Największą taką organizacją jest Bílý kruh bezpečí (Biały Krąg Bezpieczeństwa); wsparcie ofiarom zapewniają również Służby Probacyjne i Mediacyjne Republiki Czeskiej.

Ostatnia aktualizacja: 25/01/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.